

prima instanță: V. Clima
(Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău)
instanța de apel: D. Manole, Gr. Dașchevici, Iu. Cotruță
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr.2ra-166/18

Î N C H E I E R E

17 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Oleg Sternioală

Judecătorii : Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Iurie Țurcanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vasile Staci împotriva lui Iurie Țurcanu cu privire la încasarea datoriei,

și cererea reconvențională a lui Iurie Țurcanu împotriva lui Vasile Staci cu privire la declararea nulității contractului de împrumut cu repunerea părților în poziția inițială,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017 prin care a fost respins apelul declarat de către Iurie Țurcanu și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 19 septembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 23 noiembrie 2015, Vasile Staci a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Iurie Țurcanu cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 28 februarie 2015 a acordat pîrîtului suma de 10000 euro cu titlu de împrumut pe un termen de 5 luni, cu o dobîndă lunară de 5%, însă la scadență suma nu a fost restituită.

A mai indicat reclamantul că la 14 martie 2015 a mai acordat pîrîtului un împrumut în sumă de 2600 euro, cu scadența la 01 aprilie 2015, care de asemenea nu a fost rambursat la scadență.

A solicitat Vasile Staci încasarea din contul lui Iurie Țurcanu a datoriei în sumă de 12600 euro și a cheltuielilor de judecată.

La 15 aprilie 2016 reclamantul Staci Vasile a depus o cerere de micșorare a cuantumului pretențiilor din acțiune, revendicînd de la Iurie Țurcanu suma de 2600 euro, motivînd că conform recipisei din 28 februarie 2015 a fost stabilit un grafic de achitare a datoriei, iar asupra sumei de 2600 euro nu s-a ajuns la o înțelegere.

La 01 august 2016 Iurie Țurcanu prin intermediul reprezentantului său, avocatul Iacub Irina, a depus o cerere reconvențională prin care a solicitat

declararea nulității recipiselor din 28 februarie 2015 și din 14 martie 2015, încasarea din contul lui Vasile Staci a sumei de 2500 euro și a taxei de stat.

În motivarea acțiunii reconvenționale, Iurie Țurcanu a indicat că la 28 februarie 2015 între părți s-a realizat o înțelegere cu privire la datoria lui Iurie Țurcanu față de Vasile Staci în sumă de 10000 euro, contractată conform recipisei din 28 februarie 2014. Vasile Staci în contul prelungirii termenului de rambursare a împrumutului cu 5 luni, a acceptat semnarea unei noi recipise, datată la 28 februarie 2015, din care rezultă datoria din 2014, în schimb Vasile Staci urma să restituie recipisa veche, fapt neexecutat pe motivul pretins al nimicirii ei.

La 14 martie 2015, Vasile Staci a insistat să se perfecteze sub forma împrumutului dobânda reglementată în recipisa din 28 februarie 2015, astfel că s-a semnat recipisa din 14 martie 2015, prin care se pretinde împrumutul sumei de 2600 euro, sumă ce constituie dobânda reglementată și care corespunde a câte 500 euro/lunar în intervalul a 4 luni și 600 euro în luna a cincea. Iurie Țurcanu s-a obligat să achite aceste sume, iar Vasile Staci să consemneze restituirea pe versoul recipisei din 14 martie 2015. Necătînd la această reglementare, la 02 iunie 2015 Vasile Staci a înaintat în instanța de judecată o cerere împotriva lui Iurie Țurcanu prin care a solicitat revendicarea sumei de 10000 euro și dobînzii de întîrziere în mărime de 5000 euro în baza recipisei din 28 februarie 2014, iar la 23 noiembrie 2015 s-a adresat cu o altă cerere de chemare în judecată privind încasarea sumei de 12600 euro în baza recipiselor din 28 februarie 2015 și 14 martie 2015.

În prima acțiune Iurie Țurcanu a recunoscut suma de 10000 euro, nefiind de acord cu suma de 5000 euro pretinsă ca dobîndă, astfel că în cea de a doua acțiune, Vasile Staci a revendicat suma de 10 000 euro pentru a două oară, un împrumut inexistent, viciind prin dol consimțămîntul acestuia.

La 21 septembrie 2015, instanța de judecată a admis parțial prima acțiune, încasînd suma de 10000 euro, constatînd nulitatea clauzei cu privire la dobîndă, ca fiind nerezonabilă în raport cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei, și a încasat doar suma de 245 euro cu titlu de dobîndă de întîrziere pe o perioadă de 3 luni. Astfel instanța nu a luat în calcul faptul achitării de către Iurie Țurcanu a dobînzii contractuale și nu doar pe trei luni, după cum este consemnat în recipisa din 28 februarie 2014, ci pentru 5 luni în sumă de 2500 euro.

A considerat Iurie Țurcanu că deoarece din contul său a fost adjudecată prin hotărîre judecătorească suma de 10245 euro, suma de 2500 euro achitată lui Vasile Staci reprezintă îmbogățire fără justă cauză, potrivit art. 1389 Codul civil și urmează să fie restituită lui Iurie Țurcanu.

Prin cererea din 12 septembrie 2016 Iurie Țurcanu și-a concretizat pretențiile din acțiune, solicitînd respingerea acțiunii inițiale în baza renunțării la dreptul pretins (restituirea împrumutului de 10000 euro conform recipisei din 28 februarie 2015); declararea nulității recipisei din 14 martie 2015; încasarea din contul pîrîtului a sumei de 2500 euro în baza efectului nulității actelor juridice civile de repunere a părții în situația anterioară, compensarea cheltuielilor de taxă de stat.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 19 septembrie 2016 acțiunea inițială fost admisă și s-a încasat din contul lui Iurie Țurcanu în beneficiul lui Vasile Staci datoria din împrumut în sumă de 2600 euro, ce urmează a fi achitată în lei moldovenești conform ratei oficiale de schimb din ziua plății, și

cheltuielile judiciare de taxă de stat în sumă de 1668,09 lei, iar acțiunea reconvențională formulată de către Iurie Țurcanu a fost respinsă ca neîntemeiată, cu încasarea din contul lui Iurie Țurcanu în beneficiul statului a cheltuielilor de judecare a pricinii suportate de instanța judecătorească, legate de citarea și chemarea părților în instanță în sumă de 41,90 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 17 octombrie 2016, Iurie Țurcanu a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 19 septembrie 2016, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii inițiale și admitere integrală a acțiunii reconvenționale.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017 a fost respins apelul declarat de Iurie Țurcanu și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel instanța de apel a stabilit că la 14 martie 2015, Țurcanu Iurie a primit de la Staci Vasile cu titlu de împrumut suma de 2600 euro, cu termenul de scadență pînă la 01 aprilie 2015, fapt confirmat prin recipisa în original anexată la actele cauzei (f.d. 11). La materialele dosarului lipsesc înscrisuri ce ar dovedi că Iurie Țurcanu ar fi executat obligația nominalizată, or, dovada restituirii împrumutului de 2600 euro împrumutătorului lipsește de la dosar.

Astfel, în temeiul art. 512 alin. (1), 514, 572 alin. (1), (2), 602, 867 alin. (1), 210 și 211 Codul civil coraborat cu art. 122 alin. (1) CPC, instanța de apel a concluzionat că prima instanță corect a încasat de la Iurie Țurcanu în beneficiul lui Vasile Staci suma împrumutului de 2600 euro și cheltuielile de judecată în sumă de 1668,09 lei.

Totodată, instanța de apel a considerat că prima instanță întemeiat a respins acțiunea reconvențională a lui Iurie Țurcanu împotriva lui Vasile Staci cu privire la declararea nulității recipiselor și aducerea părților în situația anterioară bazîndu-se pe prevederile art. 217 alin. (1)-(3), 220 alin. (1) – (3), 219 alin. (1)- (2), 228 alin. (1)-(2) Codul civil și a constatat că în speță nu se întrunesc temeiurile de nulitate a actelor juridice contestate de Iurie Țurcanu.

La 28 noiembrie 2017, Iurie Țurcanu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii inițiale și admitere a acțiunii reconvenționale.

Recurentul, Iurie Țurcanu, în motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, deoarece la judecarea cauzei au instanțele ierarhic inferioare au încălcat esențial normele de drept material, au interpretat și aplicat eronat normele de drept material, au apreciat arbitrar probele, și prin urmare încălcările admise de ambele instanțe au dus la soluționarea greșită a pricinii.

Prin referința depusă la 27 decembrie 2017, Vasile Staci a solicitat declararea recursului depus de Iurie Țurcanu ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate.

Din actele pricinii rezultă că recurentul Iurie Țurcanu a recepționat decizia motivată a instanței de apel la 11 octombrie 2017 fapt confirmat prin xerocopia

plicului poștal, iar la 28 noiembrie 2017, adică în termenul prevăzut de lege, Iurie Țurcanu a declarat recurs.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Iurie Țurcanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocare în speță sunt

similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Iurie Țurcanu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Iurie Țurcanu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru